

Van: FOYER <francis.marissens@foyer.be>
Aan: veerle.solia@amsab.be
Datum: 05/18/2011 03:07 PM
Onderwerp: Nieuwsbrief Foyer

Nieuwsbrief Foyer
Nr 45
www.foyer.be

Integratiecentrum Foyer werkt aan een samenleving die positief omgaat met diversiteit en waarin etnisch-culturele minderheden volwaardig deelnemen aan het maatschappelijk leven. De maandelijkse nieuwsbrief biedt informatie over de activiteiten en standpunten van Foyer.

Meertalige OETC-onderwijsprojecten geschrapt door Pascal Smet

Foyer reageert verontwaardigd en neemt de besparingsmaatregel op de korrel

[Lees het volledig artikel](#)

Betrokken scholen reageren: "Ze hakken onze handen af"

Ook de betrokken scholen reageren onthutst. Ze hebben weinig begrip voor de beslissing van hun minister van onderwijs

[Lees het volledig artikel](#)

Ouders starten petitie op: verontwaardiging is groot

Schooldirecties boos? De ouders van kinderen in een OETC-project laten al evenzeer van zich horen.

[Lees het volledig artikel](#)

Manifestatie op 25 mei

Ouders, kinderen en leerkrachten komen op straat: ze willen gehoord en gezien worden

[Lees het volledig artikel](#)

Enkele reacties en persartikels

Diverse reacties stromen binnen en ook in de pers wordt er stil gestaan bij de stopzetting van meertalig onderwijs

[Lees het volledig artikel](#)

Ook enkele buitenlandse professoren reageren

Meertaligheid en onderwijs, het is een internationaal studieterrein. Dus reageren ook onderzoekers uit het buitenland

[Lees het volledig artikel](#)

Waarvoor staat OETC?

Hoe zitten de Brusselse OETC-projecten nu precies in mekaar? Een korte introductie

[Lees het volledig artikel](#)

Meertalige OETC-onderwijsprojecten geschrapt door Pascal Smet

Minister Pascal Smet heeft beslist om het meertalig bicultureel onderwijs (OETC) te Brussel stop te zetten. Hij schrapt ruim 400.000 euro voor zes projecten. Een plotse beslissing die meteen eind juni ingaat. Leerlingen die nu reeds in een OETC-project school lopen, kunnen dus niet hun traject afmaken. Wraakroepend, en dat vindt echt niet alleen Foyer, projectdrager. Uit diverse hoeken klinkt luide kritiek.

Momenteel lopen er zes OETC-projecten in evenveel Brusselse Nederlandstalige kleuter- en basisscholen. Met één pennentrek wordt er komaf gemaakt met 30 jaar ervaring op de werkvloer: er staan 14 banen op de tocht, de meeste rechtstreeks in de scholen. Opzegvergoedingen? Daar heeft de minister absoluut geen oren naar. Het is hem niet om werkgelegenheid te doen. Maar evenmin om de kinderen. Scholen, ouders en kinderen worden in de kou gezet. OETC-leerkrachten zijn voor hen overigens méér dan alleen taalleerkrachten. Als brugfiguren zijn ze

belangrijke actoren zowel voor de schoolgemeenschap als binnen hun cultuur- en taalgemeenschap.

Minister Smet beweert dat z'n beslissing gestoeld is op 'een grondige analyse door zijn administratie'. Maar Foyer kreeg tot dusver nooit die analyse of een geschreven evaluatie te zien en trekt die dan ook zwaar in twijfel. Aan rapporten nochtans geen gebrek: Foyer diende het ene na het andere te schrijven, en kreeg ook heel wat externe doorlichtingen. Jawel, met overwegend positieve conclusies. Dus als de minister zich verstopt achter vage papieren van z'n administratie, dan plaatsen wij daar graag een markant pleidooi tegenover van drie onderwijsexperten aan de VUB, RUG en KUL, die de recente beslissing op de korrel nemen in [een opiniestuk in De Standaard](#).

Néén, wij begrijpen dus niet dat de minister, precies te Brussel, een project zo maar laat beëindigen dat heel aanwijsbaar voortreffelijk scoort: geen spijbelen, geen 'drop outs', met zichtbare effecten tot aan het eind van het secundair onderwijs. Want daar is zowat iedereen het over eens, zelfs wie het project niet gunstig gezind is.

Voor hogeropgeleiden?

De huidige OETC-projecten lopen in het Italiaans, het Spaans en het Turks. Naar we vernemen stoort Smet zich vooral aan de eerste twee, want die zouden te Europees en dus te overbodig zijn en vooral kinderen van hoogopgeleide allochtonen aantrekken. Waarmee de minister bijzonder kort door de bocht gaat en behalve weinig dossierkennis ook blijkt geeft van weinig terreinkennis, zelfs al woont hij in Brussel. Want deze hoofdstad is en blijft in beweging. Spaans is echt niet alleen een Europese taal. Hier wonen ook best veel nieuwkomers uit Latijns-Amerika: Ecuadorianen, Bolivianen, Peruanen. Ook die bereiken we met de OETC-projecten.

Jawel, we trekken ook wel kinderen van hoogopgeleide migranten aan. Gelukkig zelfs. Dat ook zij voor deze bij uitstek integratie-bevorderende vorm van onderwijs kiezen, het maakt ons fier. Het zijn ouders die er bewust voor kiezen om hun kind niet naar een Europese school te sturen, maar die willen dat zij deel uitmaken van de stad waarin zij leven. En geloof ons vrij: het merendeel van de OETC-leerlingen komen wel degelijk uit kansarme middens.

Wil de minister ook andere taalgroepen bereiken? Foyer is al lang vragende partij. Natuurlijk willen we graag uitbreiden, natuurlijk willen we graag ook de Marokkaanse gemeenschap betrekken. En de Pakistaanse, de Braziliaanse, de Russisch-sprekende gemeenschappen ook, en noem maar op. OETC moet niet ingekrompen, het moet uitgebreid. Stel de middelen ter beschikking, verdorie!

Investeren of besparen? België heeft niet zo héél véél grondstoffen. Onze hersenen zijn wellicht de voornaamste, maar als we ook die afbouwen... Dat is nochtans waar de overheid ons inziens mee bezig is. In plaats van te investeren in meer en beter onderwijs, wordt er bespaard. Tegenwoordig mogen kinderen blijkbaar al blij zijn dat ze naar school kunnen, dat er plaats is voor hen. Hoe weinig ambitieus toch allemaal. Gebrek aan ruimte? Te weinig leerkrachten? Prop ze maar wat dichter op mekaar, probleem opgelost toch?

Foyer gaat hoedanook niet akkoord met een simplistische kosten-baten-analyse. Investeren in deze OETC-projecten is géén luxe. Het is een noodzaak. En meer nog: het zou veralgemeend moeten worden. Overigens: de stopzetting van de OETC-onderwijsprojecten zijn valse besparingen. De meeste OETC-beroepskrachten staan daadwerkelijk in de scholen. Schaf hen af... en je mag bijkomend andere leerkrachten aanwerven. Geen ondersteunende begeleiders meer nodig? We geven het op een blaadje: er komen voden van. Preventie is altijd goedkoper dan remediëring. En beter, constructiever ook. Dit meertalig onderwijs is werken aan en met de basis.

[Terug naar het overzicht](#)

Betrokken scholen reageren: "Ze hakken onze handen af"

Drie schooldirecteurs stonden er nadrukkelijk op om op een persconferentie zelf het woord te nemen. Hierna enkele fragmenten, maar we nodigen u graag uit om hun volledige betoog te beluisteren op de [video-getuigenissen](#).

Luc Hulsmans (St-Mariaschool, Schaarbeek, 100% 'zwarte school', met ruim 50% kinderen van Turkse afkomst):

(...) "We werken met drie mensen. Faic, Faden en Nazli, ik noem hen bij naam, omdat het mensen zijn. En het gaat om een menselijk drama." (...)

"Als u heren politici ons in een situatie plaatst waar we met 100% allochtone kinderen werken, kinderen die allemaal recht hebben op school, die dat ook allemaal willen en hun ouders ook... Als wij alle dagen voor u op de barricaden staan, en dat is echt waar: *wij* zijn de frontlinie, *wij* doen het, *wij* maken het verschil voor u, alle dagen, *wij* zetten recht wat potverdorie al 30, 40 jaar scheef gegaan is, samen met die mensen (Faic, Faden, Nasla, nvdr) uit die gemeenschappen. Wel dan vind ik het totaal verkeerd dat jullie nu ons handen gaan afkappen." (...)

Luc De Coninck (St-Jan Berchmans, Brussel, 30 tot 35% allochtonen, Spaans OETC-project):

(...) "Ik begrijp dat de minister een beleid wil voeren, dat is zijn recht. Maar van de andere kant getuigt het van een totaal gebrek aan respect, in de eerste plaats naar de kinderen toe, naar de ouders toe, en niet in het minst naar de leerkrachten die het in Brussel moeten aanpakken. De manier waarop betreur ik, de timing die is hélemààl verkeerd." (...)

Sven Moens (gemeenteschool St-Joost-ten-Node, 340 kinderen 50 tot 60% van Turkse afkomst)

(...) "Wat er nu gebeurt, de keuzes die nu gemaakt worden vanuit het beleid, is niet alleen voor ons als school, als leerkrachten, als directie moeilijk, maar dat is gewoon een slag in het gezicht van véél ouders." (...)

"Dit zijn vijf mensen minder, maar vijf belangrijke mensen minder, zoals iedereen eigenlijk. Iedereen die in het Brusselse onderwijs staat, telt voor twee, *hein*. Als er morgen iemand ziek valt, dan vinden wij niemand om die te vervangen. Als er morgen een kleuterleidster heel blij komt zeggen dat ze zwanger is, dan ben ik blij en triestig tegelijkertijd. Dan ben ik blij voor haar omdat ze zwanger is. Maar dan ben ik triestig voor de school omdat we waarschijnlijk niemand gaan vinden om haar te vervangen. (...) En nu pakt men ons nog méér af."

(...) "Ik zie niet goed die lange termijn-visie van het beleid op dit gebied. Ik zou eigenlijk omgekeerd eerder gaan pleiten voor nog meer van die projecten." (...)

[Terug naar het overzicht](#)

Ouders starten petitie op: verontwaardiging is groot

Schooldirecties boos? De ouders van kinderen in een OETC-project laten al evenzeer van zich horen. Een aantal onder hen startten spontaan een petitie op voor het behoud van het meertalig onderwijs in de hoofdstad.

Als integratiecentrum Foyer wensen wij alvast alle betrokken ouders, kinderen en leerkrachten te steunen. We strijden voluit mee tegen een beslissing die onbegrijpelijk en respectloos is.

Dus bij deze ook een oproep: als ook u niet akkoord gaat met de beslissing van de Vlaamse minister van onderwijs, en solidair wil zijn met de betrokken kinderen, ouders en leerkrachten, onderteken dan [de online-petitie van de ouders](#).

Leg de petitie gerust ook voor aan andere mensen. Dit kan ook via [Facebook](#)

Lees er ook de reacties op het prikbord. Ook Foyer heeft een Facebook-pagina waar de nodige info en reacties op binnenlopen: [klik hier](#)

Van harte dank aan al wie mee tekent of op een andere manier z'n steun betuigt.

[Terug naar het overzicht](#)

Manifestatie op 25 mei

Het blijft niet bij louter virtueel protest. De betrokken schoolgemeenschappen willen ook op straat komen en hun protest zichtbaar maken. Ze willen gehoord worden, ook door een minister en zijn medewerkers die harde, papieren beslissingen nemen, maar nooit ter plaatse in de scholen komen kijken en luisteren.

En dus stappen ze op woensdag 25 mei maar zelf naar het ministerie. Al wie erbij wil zijn om kinderen, ouders en leerkrachten een hart onder de riem te steken: afspraak op 25/5 om 12u voor het Ministerie van Onderwijs, Koning Albert II-laan 15, 1210 Brussel

Ook Foyer ondersteunt uiteraard deze manifestatie en komt solidair op voor de 14 collega's die hun baan dreigen te verliezen.

[Terug naar het overzicht](#)

Enkele reacties en persartikels

Amper vijf dagen nadat Foyer de beslissing van Pascal Smet met betrekking de stopzetting van de OETC-onderwijsprojecten bekend maakte, stromen de reacties binnen. Deugdlozende reacties veelal (niet unaniem neen, maar wel overwegend), en vooral véél onbegrip voor de minister van onderwijs.

Een volledig overzicht geven, is op dit moment niet doenbaar. Het volstaat al eens rond te surfen naar diverse nieuwssites en -fora, of de commentaren te lezen op de hogervermelde [petitie](#).

Maar een paar reacties willen we u niet onthouden:

"Als inspecteur-opdrachthouder gelijke onderwijskansen heb ik enkele jaren geleden het OETC-project van nabij gevolgd: ik bezocht de scholen, volgde de lessen, had gesprekken met de directies, de leerkrachten en het team van Foyer. Ik kon toen vaststellen dat dit project alle waardering en steun verdient. OETC draagt daadwerkelijk bij tot een goede samenleving."

Ria Baldewijns, ere-inspecteur

"Ik ben één van de leerlingen die het project als eerste heeft gevolgd 30 jaar geleden. De Nederlandstalige scholen hebben ons toen met open armen aanvaard daar de Brusselse Nederlandstalige scholen bijna leeg waren. Als zo'n project niet zou hebben bestaan, zou ik (en veel anderen) zeker nooit hogere studies gestart zijn. Migrantenkinderen hebben altijd minder kansen om hogere studies te volgen.

Ik spreek nu 4 talen, werk in Brussel, kan zowel met mijn Nederlandstalige collega's spreken als met mijn Franse collega's. Woon in Vlaams Brabant. Mijn kinderen volgen nu ook hetzelfde bicultuur-project. Ik begrijp dus niet waarom men van 'segregatie' spreekt ... waar ik enkel 'integratie' zie."

Nadia Vaccaro (Vilvoorde)

De Brusselse filosoof [Bleri Lleshi](#) zet in zijn blog in heldere taal op een rij waarom Pascal Smet een verkeerde keuze heeft gemaakt:

"Fatih is de kleine broer van een goede kennis van mij. Nou, kleine broer is ondertussen een pak groter dan zijn oudere broer. Hij is een van de eersten aan wie ik dacht toen ik het nieuws vernam dat Vlaams minister van Onderwijs, Pascal Smet (SP.A), beslist heeft om een einde te maken aan meertalig onderwijs in een aantal Nederlandstalige scholen in Brussel". Lees [het volledige artikel op De Wereldmorgen](#)

"There is increasing research evidence from the United States that children taught literacy skills in their home language effectively transfer these skills to their second language. In view of these findings, along with the inextricable connection between language and identity, it defies reason to terminate funding for dual language projects that have proven academically successful for so many children."

Rosemary Salomone, Kenneth Wang Professor of Law, St. John's University School of Law (Author, True American: Language, Identity, and the Education of Immigrant Children, Harvard University Press, 2010); gelezen op de [petitie](#) (2065)

Een overzichtelijk artikel (met pro & cons) lazen we ook op De Taalsector.be "[Minister krijgt stopzetting thuistaalprojecten niet uitgelegd](#)"

En ook op de [nieuwssite Brusselnieuws.be](#) vindt men stof en discussie.

[Terug naar het overzicht](#)

Ook enkele buitenlandse professoren reageren

De petitie kent behoorlijk wat bijval: ruim 2000 handtekeningen in drie dagen. Foyer stelt vast dat (behalve vele ouders) ook al heel wat Vlaamse experts inzake meertaligheid in het onderwijs de petitie ondertekend hebben. Het steekt ons uiteraard een hart onder de riem.

Maar in deze moderne tijden verspreidt nieuws zich snel. Ook uit het buitenland lopen er reacties binnen, ondermeer van enkele befaamde professoren inzake meertaligheid, taalverwerving, achterstandsbestrijding in het onderwijs en migratie. Het gaat om mensen die in hun vak op wereldvlak 'top' zijn. Ze ondertekenden de petitie niet blind: diversen onder hen kwamen in het verleden de Brusselse OETC-projecten bezoeken.

Prof. Guus Extra van de universiteit van Tilburg, Nederland Prof. Marie Mc Andrew, directrice van CEETUM in Montréal, Québec, Canada Prof. Krystyna Szymankiewicz van de universiteit van Warsaw, Polen Prof. Joaquin Diaz-Corrales van de universita Complutense de Madrid, Spanje

[Terug naar het overzicht](#)

Waarvoor staat OETC?

Waarvoor staat OETC nu precies? Onderwijs in eigen taal en cultuur laat zich niet in een paar regels of pagina's samenvatten. Maar we doen niettemin een poging.

Bicultureel meertalig onderwijs is een uitgebreide en grondig uitgewerkte vorm van 'onderwijs in eigen taal en cultuur' (OETC), een vorm van onderwijs waarbij anderstalige leerlingen gedeeltelijk les krijgen in hun moedertaal.

OETC-leerlingen hebben vanaf de kleuterklas een gemengd programma: een deel van de lestijden is in hun moedertaal, een ander deel is in het Nederlands. Bij het doorlopen van de verschillende leerjaren daalt telkens het aantal lessen moedertaal en stijgt het aantal uren Nederlands.

Bedoeling is dat de leerlingen hun moedertaal communicatief en functioneel leren hanteren en daarnaast een goede kennis verwerven van de twee belangrijkste talen in België, waardoor zij dus aan het einde van de verplichte schooltijd drietaling zijn.

Bicultureel onderwijs heeft een positieve invloed op (taal)integratie: taalkundig gezien gaat het verwerven van een vreemde taal vlotter indien de moedertaal voldoende ontwikkeld is, en psychologisch (voor de identiteitsopbouw, het zelfvertrouwen, de motivatie om zich te integreren enz.) is het belangrijk dat de allochtone moedertaal door de school erkend en zelfs gevalideerd wordt. De 'biculturele jongeren' presteren dan ook merkbaar beter in het secundair onderwijs dan de andere allochtone jongeren.

Foyer is via Werkgroep Immigratie sinds 1981 promotor van biculturele onderwijsprojecten in het Nederlandstalige kleuter- en basisonderwijs in Brussel. Momenteel lopen Italiaanse, Spaanse en Turkse programma's in 6 verschillende scholen voor meer dan 500 leerlingen.

Over het biculturele projecten van Foyer is doorheen de jaren veel wetenschappelijk onderzoek verricht en zijn vele publicaties verschenen, zowel in de wetenschappelijke als de algemene pers, zowel nationaal als internationaal. Meer info op de [Foyer-website](#).

De betrokken scholen:

Gemeenschapsschool 't Plant'Zoentje, 1020 Laken (Italiaans OETC)
Basisschool van het Koninklijk Atheneum, 1040 Etterbeek (Italiaans OETC)
St-Jan Berchmans, 1000 Brussel (Spaans OETC)
Lutgardisschool, 1040 Etterbeek (Spaans OETC)
Gemeenteschool St-Joost-aan-zee, 1210 St Joost (Turks OETC)
Sint-Mariaschool, 1030 Brussel (Turks OETC)

[Terug naar het overzicht](#)

Editor: [FOYER](#)
<http://www.foyer.be>

[Click here to change your subscription](#)